

U.-Né Kaszás Marianne

Ez én vagyok valamikor az 1940-es években, huszonéves koromban.

Érettségi után a zsidótörvény miatt nem folytathattam tovább a tanulmányaimat, de beiratkoztam a Notre Dame de Sion nevű, francia apácák által vezetett intézetbe, aminek volt egy bejáró tagozata az Andrassy úton, ahova rajtam kívül csak arisztokraták jártak. Szóval nagyon drága iskola volt, ahol fantasztikusan szigorú apácák tanítottak, és magas volt a követelmény, aminek én megfeleltem. Az iskola kétéves volt, és a végén kaptunk egy nyelvmesteri diplomát, ami azonos volt az egyetemi végzettséggel. Tehát ezt végeztem.

Utána még jártam egy idegen nyelvű magán gyorsíróiskolába a Kossuth Lajos utcában. Azt is elvégeztem. Tehát angol, német és francia gyorsírást végeztem. Mind a három nyelven. Ennyit az iskolaévekről.

1944. május 5-én férjhez mentem Réz Istvánhoz. István munkaszolgálatos volt egy olyan táborban, ahol gazdag zsidók gyermekei jó pénzért viszonylagos nyugalomban éltek túl a háborút. Ő maga hamis papírokkal bujkált.

A háború után ennivalónk semmi nem volt. Akkor a férjem gondolt egy nagyot és merészet, hogy én utazzak le Békéscsabára. Ő nem mehet, mert a férfiakat leszedik az oroszok a vonatról málenkij robotra. Menjek én, nem látszik rajtam, hogy terhes vagyok. Akkor már hatodik hónapban voltam, semmi nem látszott. Vigyek magammal csereeszközöket, cernát, meg mit tudom én, mit, és ezért hozzak krumplit, lisztet, zsírt, cukrot, amit Pesten egyáltalán nem lehetett kapni. Három napig utaztam valami vonat tetején vagy hol. Közben az állomásokon árultak mindenféle finomságokat, én pedig teljesen ki voltam éhezve, hiszen addig sült csirkét és ilyeneket ettem. Megérkeztünk [Békés]Csabára, ami számomra teljesen ismeretlen hely volt, és bizony szállást kellett nekem keresni. Mentem, mendegéltem, és mint a mesében, egyszer elértem egy ház elé, ahol leszólt egy néni, és azt mondta, hogy: "Kedveském! Szobát keres?" Mondtam: "Igen." Akkor már teljesen el voltam csigázva. Azt mondta: "Jaj! Hát nálam nagyon szép szoba van. Jöjjön ide!" Fölmentem, halálos kimerülten lefeküdtem az ágyra. Egy-két óra múlva kinyílt az ajtó, és bejött öt darab fegyveres orosz katona, akik szó és beszéd nélkül letepertek, megerőszakoltak.